

80h

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

RÁCSKA

I. ÉVFOLYAM
166

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 21
KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 100 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Csendőr és bikacsök

Az ügyész ur, ha illetékesnek tartja magát, *hallja meg, hogy néhány nappal ezelőtt megint véresre verték egy szegény, ártatlan polgárt a gardinoveci csendőrörsön.* A polgárnak nem volt semmi bűne, hiszen az nem bűn, ha valaki magyar. Dolgos Ferenc polgártársunk pedig más „bűnére” a legjobb lelkiismerete szerint nem emlékszik. Dolgos Ferenc magyar testvérünk szegényében sirva, jajgatva panasolja, hogy meztelenre vetkőztették, meggrugdalták és szadista, szenvedélyükben bikacsökkel kizörték csak azért... vajjon miért? Védtelen, szegény Dolgos Ferenc nem tud erre a kérdésre választ adni és nem is tudhat válaszolni erre a kérdésre senki. A büntetőtörvénykönyv rendelkezései között az elzárás mindenféle fajtájától kezdve az akasztófaig sokféle büntetés található, de nincs benne a bikacsök, az arcucsapás és nincs benne a hasbarugás sem. Mi nem tudjuk eléggé méltányolni a gardinoveci csendőrségnek a büntetőrendelkezések egyszerűsítésére irányuló spontán törekvését, azért vizsgálatot követelünk! Ne azt döntse el a vizsgálat, hogy van-e vagy volt-e bűne Dolgos Ferenc gardinoveci polgárnak, vagy sem, mert ez ebben az ügyben egyáltalán nem bír fontossággal. Meg vagyunk győződve arról, hogy Dolgos Ferenc gardinoveci polgár éppen olyan ártatlan, mint azok a német polgárok, akiken Krnyac palánkai rendőrvezető ur ónagyméltóságának csizmasarka gázolt végig addig, míg Rájics alispán el nem csapta a brutális rendőrt. Azt állapítsa meg a bizottság, hogy vertek-e a gardinoveci csendőrörsön vagy sem? Mert a közrend biztonságának gardinoveci létéményesei sok mindent elkövethetnek, de a bikacsök alkalmazásának jogtalanságához és embertelenségéhez nekik felhatalmazást nem adhat senki. Egy évvel ezelőtt a belügyminiszter szigorubbhangu rendeletben tiltotta el a testi fenyték alkalmazását, mint amely törvénytelen, jogtalan és embertelen is. A belügyminiszter a legszigorubb büntetést (állás- és szabadságvesztés) helyezte kilátásba azok számára, akik mégis áthágnak merészlik a tiltó rendelkezést. Vegye tudomásul a gardinoveci csendőrörsparancsnokság két emberi érzésekből kivetkőzött csendőre és az két, hőslelkű községi rendőr, aki segített „megpuhítani” Dolgos Ferenc polgártársunkat, hogy *mi komolyan vesszük a törvényt.* Ha egyenély, a csendőr és rendőr címzésre méltatlanná vált rendőr vak és szegénytelen dühében bikacsökkel és hasbarugással igyekszik elsősorát állampolgárságát éreztetni valamely magyar polgáron, *mi törvény után kiálltunk.* Mimagunkévá teszünk minden igaztalan sérelmet s ha a törvény védelmére hivatott közeg megfeleldezik kötelességéről, mi egyetlen esetben sem nyugszunk addig, amíg a törvény sujtó keze el nem éri a *felelőtlenül és hivatalos hatalmával súlyosan visszaélő garzdálkodót.* Mi a lapunk nyilvánossága elé visszük a gardinoveci példátlan brutalitást s mert rendíthetetlenül hiszünk a bíróság pártatlanságában, *ehelyütt kérjük fel az ügyész urat, indítson vizsgálatot ebből a szegénytelen ügyből kifolyólag a gardinoveci csendőrörsvezető, egy társa és azon két községi rendőr ellen, akik résztvettek Dolgos Ferenc megkínzásában.* Az ország minden magyar polgára nyugalommal és megelégedéssel fogja tudomásul venni, hogy valóban öröködnék a törvény és rend sérthetlenségé felett...

Rádics a királynál

Zagreb. Rádics Sztevan tegnap reggel Rádics Pavle agrárreform miniszter kíséretében Blédbbe utazott. Rádicsék egy óraker megérkeztek Ljubljanába, ahol Rádics Pavle elbeszélgetett a pályaudvaron fogadtatásukra megjelent újságírókkal. Rádics Sztevan azonban fáradságára hivatkozva, a vagonban maradt. Ljubljanából rövid tartózkodás után Blédbbe folytatták útjukat Rádics Sztevan és Rádics Pavle. Ófelsége 6 óraker hosszabb magánkihallgatáson fogadta Rádics Sztevant. Este pedig Rádics Sztevan és Rádics Pavle vacsora voltak hivatalosak a királyhoz. Beogradban nem tudják még, hogy Rádics Blédből egyenesen Beogradba jön-e, vagy pedig előbb a Rab szigetére levő Raska fűrdőre utazik-e felesége látogatására. Ez esetben Rádics

Sztepán hosszabb levelet intézne Pasic Nikola miniszterelnökhöz és ezee levélben a horvát paraszt párt óhajait közölné a miniszterelnökkel. Ha Blédből nem utazna egyenesen Beogradba Rádics, akkor a jövő hét folyamán feltétlenül felkeresné a miniszterelnököt, aki orvosai tanácsára elhalasztotta külföldi útját. A horvát paraszt párt tart attól, hogy a Hrvatska Zajednica, különösen a tengermelléken sokat árthatna a paraszt pártnak. A Rádics-párt vezetősége ezért elhatározta, hogy a jövő héten Splitben gyűlést fog összehívni, amelyen a tengermelléki lakosság kívánságait fogják megtárgyalni. Rádicsék remélik, hogy most már teljesíthetik a tengermelléki lakosság kívánságait és így ellensúlyozhatják Trumbics munkáját.

„Rádics hűtlen lett programjához“

A Hrvatska Zajednica vasárnapi ülése — Az új rendszer Horvátországban

Zagreb. A Hrvatska Zajednica főbizottsága vasárnap délelőtti ülést tartott, amelyen a Rádics-pártnak a kormányba való belépése következtében előállott helyzettel foglalkoztak. Lorkovics beszéde után, amelyet még számos felszólalás követett, a következő határozati javaslatot fogadták el:

1. A horvát Zajednica megállapítja, hogy a horvát parasztpárt hűtlen lett ahhoz a programhoz, amelynek alapján három képviselő választáson a horvát nép bizalmát elnyerte.
2. A Zajednica továbbra is horvát politika álláspontján marad, ellene van a centralizmusnak, mint olyan rendszernek, amely nem felel meg sem az SHS királyság viszonyainak, sem a horvát nép érdekeinek.

3. Helyesléssel veszi tudomásul a párt képviselő tagjainak eddigi működését.

A megegyezés után

A zagrebi rendőrség közölte a horvát paraszt párt vezetőségével, hogy a belügyminiszter rendelete értelmében a horvát paraszt párttal szemben nem szabad többet az államvédelmi törvény alapján eljárni ezért a párt helyiségeit újból átadták a pártnak.

A kormány vasárnap felmentette állása alól a zagrebi, karlovaci és osijekki független demokrata főispánokat, zagrebi rendőrigazgatót a radikális Vragovics lesz, alispán pedig a Rádics-párti Dubenik Sztevan. Intézkedés történt már az összes független demokrata járási főnökök felmentése ügyében is.

Készül a kormánynyilatkozat

A parlamentben ismertetik az egyezmény szövegét

Beograd. A parlament mai ülésén kell felolvasni a Pasic — Rádics kormány nyilatkozatát, ezért lázasan dolgoznak ennek a megszövegezésén. Tegnap délelőtti Trifkovic Márko, Gyurisics Márko és Zsvikovics Lyuba felkeresték Pasic Nikola miniszterelnököt és tárgyaltak vele a kormánynyilatkozat szövegéről. Utána Gyurisics Márko, Trifkovic Márko és Zsvikovics Lyuba a radikális párt elnöke tanácskoztak két óra hosszat. Délután a külügyminisztériumban tárgyalta Gyurisics Márko igazságügyminiszter, Superina, Krajacs és Uzunovics miniszterekkel a kormánynyilatkozat ügyében.

A radikális párt holnapi ülésén foglalkozik a kormánynyilatkozattal. A kormány még nem döntött afelett, hogy a kormánynyilatkozat után azonnal megkezdik-e ennek vitáját vagy pedig a költségvetési tizenkettedeket fogják-e tárgyalni.

Ez az ellenzéktől függ, ha a holnapi pártközi értekezleten ígéretet tesznek arra vonatkozólag, hogy nem górdítanak akadályokat a költségvetési tizenkettedeknek július 31-ig való megszavazása elé, akkor a kormánynyilatkozat felolvasása után, azonnal megkezdik annak vitáját. Abban az esetben azonban ha az ellenzék nem biztosítaná a költségvetési tizenkettedek idejében való megszavazását, a kormány először ezt tárgyalja le és csak aztán kezd meg a kormánynyilatkozat feletti vitát.

A kormány tagjai biznak azonban abban, hogy az ellenzék nem górdít akadályokat a költségvetési tizenketted megszavazása elé.

A horvát parasztpárt képviselői azt akarják, hogy a kormány a parlamentben olvassa fel a szerb-horvát megegyezést és ily módon ismertesse meg az ország lakosságával.

Rádics első beszéde

Zagreb. A horvát parasztpárt vasárnap délelőtti 11 óraker ünnepélyes ülést tartott, amelyen Rádics Stepan nagy beszédet mondott. A horvát parasztpárt vezére megindokolta ezen beszédeben, hogy miért kellett megkötöni a megegyezést a radikális párttal. Rádics szerint most érkezett el az a politikai pillanat, amikor a horvát parasztpártnak nem volt szabad tovább passzívtásban maradnia és amint megkapta a

kellő garanciákat kötelessége volt, hogy a bíráló szerepből kilépve részt kérjen a kormányzat felelősségéből is. Nem mehet tovább a Davidovics féle ellenzékkel, mert Davidovics tiszta és abszolút demokratikus elveit Korosec és Spahó feudális gondolkozása minden lépésnél elgáncsolják. Pasicstól és a radikális párttól minden erkölcsi és anyagi garanciát megkaptak, amit kívántak legfőbb garancia azonban az

uraikodó személye, aki gondolkozására becsületérzésre és egyéni természetere valódi sumádiai, politikai érzékét azonban montenegrói őseitől örökölte. Ófelsége említésekor a jelenlevők felállva, hosszasan ünnepelték az uralkodót.

Rádics Pavle a radikálisokkal folytatott tárgyalást ismertette.

Predavec József a pártszövetség internálva volt tagjai nevében szólal fel. Kijelenti, hogy ő és társai nem voltak kellően értesülve a tárgyalásokról és talán ezért terjesztették róluk azt a hírt, hogy nem helyeslik a megegyezést. Kiszabadulásuk után azonban meggyőződtek arról, hogy ez a megegyezés megfelel az ő intencióknak is és ezért teljes bizalmát fejezi ki saját és internálva volt társai nevében a pártvezetőség iránt.

Basarics József a dalmáciai horvátok nevében üdvözlöi a kiszabadult vezért, Rámutat arra, hogy az egyezményt nem azért kötötték, hogy Rádicsot kiszabadítsák, hanem azért, mert a nép követelte a megegyezést. A szerbekkel való megegyezés a nép lelkében gyökerezik és akarva-nemakarva ennek meg kellett történnie. A horvát nép mindig rokonszervezett a szerb néppel és csak a rossz vezéreket gyűlölte.

Gazdasági államszövetség

Jugoszlávia, Magyarország és a többi szomszéd állam között

Egyik budapesti hétfői reggeli lap nagy cikket ír arról, hogy Beogradban egy új gazdasági államszövetséget terveznek, amelybe Magyarországot is be akarják vonni.

A tervre vonatkozólag Jovanovics volt bécsi és londoni követ a következőkben nyilatkozott:

Európa békéjének a veszedelmét Németország és Oroszország hatalmának a feltámadásában látom. Az egyik a Rajna és a Vardar torkolatára, a másik a Dardanellákra áhítozik.

A dunai konföderáció vagy a balkáni államszövetség nem volna elegendő ennek az újból föltámadt imperialista törekvéseknek az ellensúlyozására, csupán egy olyan gazdasági államszövetség látszik erre alkalmasnak, amelyben a balkáni államok és Kelet-európa államai politikai függetlenségük teljes megővése mellett vennének részt. Ezt a szoros gazdasági államszövetséget Albánia, Ausztria, Bulgária, Cseh-szlovákia, Jugoszlávia, Magyarország és Románia alkotnák. A gazdasági államszövetség főikötője Szaloniki lenne.

Magyarország — mondotta Jovanovics — amely agrár állam, de már fejlődésképes ipara van, csak jól járna azzal, ha ebbe a gazdasági szövetségbe belépne, mert iparának és kereskedelmének Jugoszláviában és Bulgáriában nagy piacot biztosíthatna.

A lap ehhez az értesüléshez hozzáfűzi, hogy az új Pasic kormány külpolitikájának egyik alapja ennek a szövetségnek a kiépítése lesz.

A város fizeti a színészek nyári gázsiját

A városi szinügyi bizottság tegnap délután megtartott ülésen úgy határozott, hogy a színészek nyári fizetését Novisad város, fogja kifizetni. A pénzt nem adják ki a színháznak, hanem a színészek a városi házi pénztárban veszik át fizetésüket.

6000 hold 15 millió dinár

Értekezlet a városházán a Hadsziget ármentesítése ügyében

Novisad város kezdeményezésére már hónapok óta folynak a tárgyalások Novisad és Petrovaradin városok, valamint Káty község között a Hadsziget ármentesítése érdekében. Az u. n. „kátyi gát” ugyanis körülbelül hat-ezer holdnyi területet nem véd a Duna kiöntései ellen. Ez a terület kitűnő talaj és ármentesítése minden körülmények között megérné azt a tizenötmillióssal összeget, amelybe a szükséges munkálatok kerülnek. A közel kétszázmillió értékét képviselő terület ármentesítési munkálataihoz azonban az érdekelt községek eddig nem voltak hajlandók hozzájárulni, nem utolsósorban azért, mert a város mindezeidig nem kapott kötelező ígéretet arra, hogy az ármentesítés után ezt a területet nem használják fel az agrárreform céljaira. Az ármentesítés ügyében vasárnap délelőttre, a városháza közgyűlési termébe értekezletet hívott össze a polgármester. A tanácskozáson dr. Milovanovics Milován polgármester előnközte mellett Novisad, Petrovaradin és Káty képviselői, valamint az állami hidrotechnikai intézet egy mérnöke vettek részt. A hidrotechnikai hivatal küldötte részletesen ismertette az új gát felépítésének tervét, amelynek megvalósítása tizenötmillió dinárt igényel. Az értekezlet határozathozatal nélkül ért véget.

Antialkoholista vendéglő Novisadon

Az egészségügyi palotában hétfőn nyílt meg az első antialkoholista vendéglő

Minden feltűnés nélkül, csendben és észrevétlenül nyílt meg hétfőn délelőtt Novisad legújabb közintézménye, az antialkoholista vendéglő az egészségügyi palotában. A legújabb novisadi vendéglő a palota főbejáratától jobbra a földszinten nyert elhelyezést. A novisadi egészségügyi inspektorátus által ma a „Délbácska”-hoz intézett átiratban foglaltak szerint a vendéglőben a következő alkoholfmentes italok kerülnek kimerésre: Málna, limonádé, tejes csajja. Kapható ezeken kívül vaj, túró, joghurt és édes tésztafélék. Akinek mindez nem elég, annak rendelkezésére áll egy könyvtár is, amely az egészségügyi és az antialkoholista propaganda legkifűnőbb termékeit foglalja magában. A vendéglő egész nap nyitva van. Az egészségügyi inspektorátus átiratában arra szólítja fel Novisad polgármesterét, különösen az ifjúságot, hogy menne sűrűbben látogassa az antialkoholista vendéglőt. Ahogy Novisadot ismerjük, nem nagyon bizunk a felhívás sikerében...

Temerinből felfüggesztik a daytoni majomper

Petri Ádám temerini takácsmester szenzációs ajánlata

Hosszu hallgatás után ma újabb levélben jelentkezik Temerin tudós takácskötője, Petri Ádám bátyánk, aki a daytoni majomperhez fűz igen figyelemreméltó észrevételeket eme levélben:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Délbácska”-ban olvasom, hogy egész Amerikát, sőt az egész világot, úgy a darvinistákat, mint a Bibliában hívőket, de talán még az okultikusokat (vajon ezek kik lehetnek? Szerk.) sem hagyja érdeklődés nélkül az a világra szóló kínos jellegű pör, amely Daytonban folyik. Nem-e lenne jó, ha a szerkesztő ur elküldené az amerikaiaknak azt a három lappéldányt, amelyben engem lepített a „Mindenség tükre című könyvemmel”? É s megírná nekik, hogy én újra kiakarom adni. *De nem ám csak úgy sallárumban! Én egymillió dollárért eladom, ha meg akarják venni.* A könyv koralkotó(?) lesz és ők több nyelven eladhatják pár millió példányban. *Függeszék föl a pert, én*

három hónap alatt újra megírom a könyvet, amely 21 évi tanulmány eredménye. Aki a könyvet olvassa, az a Darwint beledobja a tűzbe és föllélegzik, mint aki ujrászületett és újra kezd élni. Tisztelettel Petri Ádám takácsmester, Temerin.

A szenzációs tartalmú levél után kötelességünknek tudjuk a daytoni majomper felfüggesztésére vonatkozó nem mindennapi ajánlatot felterjeszteni a Népszövetséghez. Petri bátyánk addig is várjon türelemmel...

A háztulajdonosok és a vízvezeték

12.000 dinárt kellene fizetni a vízvezeték minden háztulajdonosnak

A „Délbácska” vasárnapi számában, a városi főmérnöki hivatalból szerzett információink alapján beszámoltunk a novisadi vízvezeték felépítésének tervéről. Az a megoldási mód, amely — természetesen — a háztulajdonosokra óhajtja áthárítani az építkezés költségeit, az érdekelték között nagy és általános feltűnést keltett. A hétfői nap folyamán több háztulajdonos kereste fel szerkesztőségünket, ahol egy-egy értelműleg a következőket adták elő: — A főmérnöki hivatal terve csak látszólag tetszetős, de ha közelebbről vizsgáljuk azt a százmillióssal összeget, amelyet az építkezésekre akarnak fordítani, azt kell látnunk, hogy az elviselhetetlen teher volna a háztulajdonosok legnagyobb részére nézve. Novisadon körülbelül 8000 (nyolcezer) ház van. Ha a százmilliót egyformán osztanák fel,

minden háztulajdonosnak tizenkétezeröttszáz dinárt kellene a vízvezeték céljaira befizetnie,

ilyen összeggel pedig ma a háztulajdonosok legnagyobb része nem rendelkezik. Miután a tervet szerint a belváros házai után többet kellene fizetni még ennél is, nem hihető, hogy ezzel a tervvel ne ellenkezzenek a háztulajdonosok. A házak ma még mindig nem jövedelmeznek, s legtöbb helyen a lakbérek még az adót és a karbantartás költségeit sem fedezik. A novisadi polgárság nagyon szívesen fogadja az új vízvezeték felépítésének tervét, de az addig aligha lesz kivihető, amíg kizárólag csak a háztulajdonosok költségén akarják felépíteni. Ez annál kevésbé lehetséges, mert a lakástörvény rendelkezései értelmében ennek az összegnek még a fele sem volna áthárítható a lakókra, miután a lakbérek emeléséről a legtöbb esetben szó sem lehet.

A fentti véleményt, amely a háztulajdonosok között általános, minden kommentár nélkül közöljük.

Az egyházak keresik a békét

A keresztény egyházak internacionáléja Stockholmban — A „Gyakorlati Kereszténység” első világkonferenciája — Az upsalai érsek nyilatkozata a konferencia programjáról

Augusztus 19-én a svéd király fogja megnyitni a Gyakorlati Kereszténység első világkonferenciáját, melyen nemcsak Európának és Amerikának a protestánsai, hanem a keleti kereszténység kiküldöttjei is részt fognak venni. Körülbelül ötszázötven képviselőt várnak erre a kongresszusra, melynek nemcsak egyháztörténelmi, hanem világpolitikai jelentősége is van: ezt a konferenciát ugyanis egybehozza az első lépésnek szánták azon az uton, melyen a különböző keresztény hitvallások közeledéséhez akarnak eljutni.

A konferencia programját már megállapították. A nemzetközi végrehajtóbizottság, mely az előkészületeket irányította, minap tartotta utolsó ülését. A különböző egyházak kidolgozták a kitűzött tételket, melyek mind az egyházak egymásközötti megértéséről szólnak. A konferenciának négy elnöke lesz: Söderblom upsalai érsek, kitől a konferencia eszméje származik, a chanterbury-i érsek, dr. A. J. Brown Newyorkból és a konstantinápolyi pátriárka. A konferencia céljairól a következőkben számolhatunk be:

Söderblom érsek a protestáns világ egyik legkiválóbb képviselője, mint upsalai érsek ma feje a svéd lutheránus egyháznak. Fiatalságában nagy utazásokat tett, melyek Németországba, Angliába és Amerikába vezették. Egyháztörténelmi tanulmányaival kapcsolatosan évek óta dolgozik egy modern zsinat eszméjén, melynek programjáról a következőképpen nyilatkozott:

— Az egész kereszténységnek kö-

zös szócsovére van szüksége. Amit én javaslok, az egy ökuménikus zsinat volna, mely az egész kereszténységet képviselné és úgy volna megszervezve, hogy az emberiség közös vallási, erkölcsi és szociális kérdéseiben a kereszténység nevében beszélhetne, figyelemzethetne, biztathatna és kérhetne.

A stockholmi konferencia tényleg ebben a keretben fog mozogni. Hogy munkája könnyebb legyen, tagjait négy csoportba sorozták: az európai kontinentális, a brit, az amerikai és a keleti csoportokba. Amerika körülbelül egy harmadát adja a kiküldötteknek. Anglia és a keleti kereszténység egyenként egyhatodát. A kiküldöttek személyes érintkezésének megkönnyítése érdekében augusztus 4. és 8-ika között az Egyházak Baráti Munkájának Világszövetsége fog Stockholmban ülést tartani. Ebben a szövetségben valamennyi nemzet benne van s kiküldöttjei már régebből személyesen ismerik egymást. Ezután kezdődik a szekció munkája és augusztus utolsó harmadában lesznek a konferencia nyilvános ülései. Eddig hetvenöt előadást nyújtottak be s azt tervezik, hogy az előadásokat délután és este tartják meg, a következő nap délelőttjén pedig sor kerül az előadás megvitatására. A konferencia programja kifejezetten gondoskodik arról, hogy a hit és az egyházi alkotmány kérdései vita tárgyává ne legyenek és csupán a szellemi problémák jöjhessenek szóba.

Hazakészül az orosz emigráció?

„Az orosz emigráció magatartása teljesen megváltozott” — Az orosz monarchisták nagygyűlése Párisban

Néhány nappal ezelőtt a Párisban élő monarchista oroszok nagygyűlést tartottak, amelynek lefolyásáról a „Temps” munkatársa előtt Smolenszky generális a következő nagy feltűnést keltett nyilatkozatot tett:

— A volt fiatalabb tisztikar körében nagy hajlandóság mutatkozik a jelenlegi helyzettel való megbékélésre. Ez a hajlandóság, amely előbb a fiatalabb tisztiek körében volt észlelhető, az utóbbi időben az idősebb törzstisztek körében sem ismeretlen. Ez a páfordulás azzal a pszichológiai momentummal magyarázható, hogy mi mindannyian szeretjük Oroszországot és

amikor harcba kezdünk, nem az ország, hanem az ellen a rendszer ellen küzdöttünk, amely felfogásunk szerint romlásba vitte azt a földet, amelyet minden orosz teljes szívvel szeret. Abban a pillanatban azonban, amikor a mai rendszer munkájának nem önös, hanem kollektív, az egész orosz nép érdekében való tulajdonosságait meglátjuk, további harcunknak elveszett minden alapja. Ilyen módon magyarázható azután az, hogy az emigrációnak erőben legjelentősebb csoportja, a katonai nem áll többé olyan szilárdan eddigi álláspontján, sőt, amint a jelekből következtethetem a jelenlegi rendszer

uraival bizonyos tárgyi biztosítékok ellenében hajlandó megegyezni.

— Generális ur szerint, mik lehetnének azok a tárgyi biztosítékok?

— Erre a kérdésre, folytatta Smolenszky generális, ebben a pillanatban még nehezen tudnék precíz feleletet adni. Mindaz, amit mondtam nem egy leszűrdött valami. Ezek a dolgok egyelőre csak még a lelkekben élnek, amelyek azonban igen reális formában jutnak megnyilvánulásra. Annyi azonban kétségtelen, hogy egy hadjárat tisztikarát, amelynek egy fegyveres felkelés lenne a kimondott célja, nagyon nehezen vagy pedig egyáltalán nem lehet összetehozni.

— Biztos tudomásom van róla, hogy az emigrációnak legexklusívabb csoportjában, az alkotmányos monarchia hívei között is ellentétek támadtak. Ma már ez a csoport sem egységes. A felfogások itt is megváltoztak.

— Eszerint ön lehetőséget tartja, hogy az emigráció nagy többsége teljesen feladja a szovjet elleni harcát?

— Ilyes valamiről is jókor lenne még beszélni, kétségtelen azonban, hogy egy nagyon kicsi csoporttól eltekintve, az emigráció magatartása teljesen megváltozott.

Hogyan folyik a majomper Daytonban

„Isten vagy gorilla” — „Iskola vagy pokol” — Verekednek a darvinisták és az antidarvinisták

Newyorkból jelentik: Az ismeretes daytoni „majomper” általános érdeklődés mellett folyik. A chikagói rádió-főállomás péntek óta 370 hullámhosszal a tárgyalást most már Európa számára is leadja. A per egyébként most már nemcsak Tennessee, hanem egész Amerika nyugalmát zavarja. Az összes daytoni mozik hosszabb ideje csak vallásos filmeket adnak. A színházakban és varietékben methodista prédikátorok lépnek fel, akik a darvinisták ellen tartanak hosszú szónoklatokat. Minden házon, falon és kerítésen falragasz, ilyen feliratokkal:

„Isten, vagy gorilla”
„Iskola, vagy pokol”

Azért jizetünk adót, hogy gyermekeinket kiszolgáltassuk az ördögöknek.”

Az utcán óriási tömeg tüntet és így kiáltoz:

— A darvinisták, anarchisták, atheisták mind csirkefogók! Kárhózatba viszi gyermekeinket!

A darvinisták és antidarvinisták lépten-nyomon összeverekednek. Pár lépésnyire ott áll tőlük a kinóoperátor és nyugodtan, mintha az volna a világ legtermészetesebb dolga, berregtetni készülékét.

Az utcán is szónokol az ügyész

Tennessee államban ma a vád képviselője, Bryan ügyész a legnépszerűbb ember. Az ügyész mindennap szónoklatokat tart az utcán óriási tömeg előtt. A beszéd mindig így kezdődik:

— Istentől származik, avagy a gorillától?

A tömeg pedig szinte extázisban kiáltja:

— Istentől!...

A daytoni pör „amerikaiasságát” csak úgy tudjuk megérteni, hogyha magunk elé képzeljük az egész légkört, amelyben a pör lezajlik. A vihar folytonosan nő, ma Scopessel, a vád alá helyezett tanítómesterrel már senki sem törődik. Holnap nyolc teológus és nyolc természettudós méri össze erejét, holnapután talán Bryan ellenjelöltjei, a republikánusok is felvonultak és megmozdul ez a rejtélyes és európai mértékkel fel nem mérhető gépi mechanizmusból gyermeki infantilizmusból, felhőkarcólók acéljából összetapasztott tömeglélek, amelyet úgy hívnak, hogy Amerika.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

HIREK

Petőfi Sándor

unokatestvére „hivatalosan is“
koldus akart lenni

Hat hónapra kapott koldulási engedélyt

Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt a főkapitányság közigazgatási osztályán egy pergamentarcu reszkető-lábu aggyastán jelent meg Németh rendőrtanácsos előtt. Régi, megsárgult iratokat szedett ki zsebéből, melyekkel igazolta, hogy Gleichweit Vincének hívják, kilencvennyolc éves és Petőfi Sándornak unokatestvére.

Ezután alázatosan koldulási engedélyért folyamodott.

A rendőrtanácsos rögtön helyetlenné vált meg és arra kérte az aggy Gleichweit Vincét, mondja el, hogy jutott arra az elhatározásra, hogy koldulni megy. Az öregúr könnyek között panaszkodta el, hogy nemrégiben 10—15 esztendővel ezelőtt még jómódu ember volt, de a háboru alatt nyolc fia elesett, ő egyedül maradt, örege nem bírt gazdálkodni és háza földje eluszott.

— Bajára kerültem — mesélte — az ottani szegényház lakója lettem, míg az idén a „Sándor“ centennáriuma Pestre hoztak. Sokat ünnepeltek, fényképeztek is, irtak rólam, de végre is... itt maradtam a nagy városban pénz nélkül otthontalanul. A pesti kikötőkben háltnam, várótermekben falatokért koldultam. De most már hivatalosan is koldus szeretnék lenni.

Míg az öreg Gleichweit Vince beszélte élete regényét, a népjóléti miniszter áttelefontalt Németh rendőrtanácsosnak, hogy Petőfi rokonának ne két hónapra adja ki a koldulási engedélyt, mint szokásos hanem hat hónapra.

Igy is lett. Gleichweit bácsi megkapta a „koncessziót“ meg is köszönte szépen, boldogan csoszogott el. Az ajtóban még egyszer megnézte az írást akkor látta, hogy hat hónapra szól az engedélye:

— Elég lesz az egész életemre — motyogta. És elment.

— **Két francia ágyunaszád Novisadon.** Szombaton délelőtt Beogradból két francia ágyunaszád érkezett Novisadra. A hajók néhány napig vesztegelnek Novisadon, aztán Budapest felé folytatják útjukat. A hajók parancsnokainak tiszteletére vasárnap este vacsorát adtak a Fehér Hajóban, amelyet hétfőn este a tisztikar viszonozott az egyik hajó fedélzetén. Mindkét banketten a katonai és polgári hatóságok több előkelősége vett részt.

— **Felhívás a novisadi zenészekhez.** A főkapitányi hivatal, hivatkozással egy már régebben kelt belügyminiszteri rendeletre, felszólítja az állandóan Novisadon tartózkodó hivatalos zenészeket, hogy tizennégy napon belül iratkozzanak be a zenészek egyesületébe, ellenkező esetben megvonják tőlük a játszási engedélyt.

Rendőri hírek. A novisadi rendőrség ma letartóztatta Kehil Péter volt jegyzőt, akit sikkasztás miatt már egyszer régebben is letartóztattak, de akkor sikerült megszöknie a kariovcii ügyészség fogházából. Kihalgatása után visszakísérte Karlovaira. — Tegnap letartóztatták Sargacski József és Kuszurovics Mehmed notórius csavargókat, akiket több lopás elkövetésével gyanúsítanak. Mindkét letartóztatott állhatatosan tagad. — Sümegi István szubotica-i napszámos ma délelőtt a piacon kilopta egy asszony pénztárcáját. A károsult lármát csapott, mire a tehetségtelen zsebtolvajt átadták a rendőrnek.

A képesített kőműves- és ácsmesterek testületének elnöksége kéri Szűcs Ferencz id. és ifj. Guszek István, Pletikosis István, Grnya Antal, Schirschinger Viktor, Beck József, Polacsek Nikodem, Avramovics Ilija, Tadossy György, Brezeda János, Grgusics Gyura, Brezovác Antal és Varga Lajos kartársakat, hogy fontos ügyben sürgősen keressék fel a titkárt.

Zinovjev ki akarja fürkészni Csehország szovjetellenes terveit

Karlsbadi kurát vesz, de valójában a cseh kommunistákkal tárgyal
A cseh—lengyel szövetség az Izvesztia szerint elsősorban Oroszország ellen irányul

Prága. A Narodny Listy jelentése szerint a szovjet-kormány megbizta Zinovjev-et, hogy tanulmányozza a cseh kommunisták párt helyzetét és készítsen elő nagygyűlést. Zinovjev ezért gyógykezelés ürügye alatt Karlsbadba készült utazni, hogy közvetlen érintkezésbe lépjen a cseh kommunistákkal. A moszkvai kommunisták vezérek nagyon fontos szerepet szántak a cseh kommunisták pártjának arra az esetre, ha Lengyelország és Románia megszervezné Szovjet-Oroszország ellen a gazdasági blokádot. Ekkor a cseh kommunisták feladata lesz Közép-Európában zavargásokat támasztani.

Zinovjev kiküldetése egyszersmind azt a célt is akarja szolgálni, hogy

Moszkva pontos tájékozódást szerezzen a cseh kormány mostani törekvéseiről. Néhány év előtt, sőt még tavaly is Moszkva nyugodtan alhatott, mert biztos lehetett benne, hogy a cseh kormány semmiféle antibolsevista szövetkezésben nem vesz részt. Az utóbbi időben úgy látszik Prágában elhidegedett a föltétlen orosz barátság és ezért a szovjet szövetségnek látja tisztázni a helyzetet. A moszkvai Izvesztia szerint az ősi lengyel hadgyakorlatok a Lengyelország és Csehország között tervezett katonai szövetség előfutárai lesznek. Ez a szövetség a lap szerint elsősorban Oroszország s azután Németország ellen irányulna.

— **Letartóztatott kuruzsló.** A novisadi rendőrség tegnap letartóztatta Zsika Nikola 58 éves csavargót, akit már régebbi idő óta — kuruzslás miatt — köröznnek a hatóságok. A letartóztatott Rákics kapitány előtt tagadta a terhére rótt cselekményeket, miután azonban bűnössége kétségtelen, átadják az ügyészségnek.

— **A képesített kőműves- és ácsmesterek** testülete f. hó 23-án csütörtök este 8 órakor az Ipartestületben ülést tart, amelyre az elnökség és választmány tagjai meghívotnak. Titkárság.

(x) **A kanális tuloldalan,** a Temerininuton, a *Lišić ujjatelepen* mélyen le szállított áruk mellett beszerezhető mindenemű építő anyag, de különösen kerítéshez szükséges *tölgyoszlopok, deszkák és lécek.* 711

A „DELBÁCSKA“ OLVASÓI

és vidéki drusitói részéről utóbbi időben számos panasz merült fel, hogy rendetlenül kapják a lapot. A posta némely vidéki helyre csak 2—3 napos késéssel kézbesíti a lapot, midáltal olvasóink táborában bizonyos elégedetlenség észlelhető. **Felkérjük tehát olvasóinkat, hogy minden egyes esetet azonnal jelentsenek be lapunk kiadóhivatalába, hogy sürgősen intézkedhessünk a novisadi posta igazgatóságánál a késedelmes kézbesítés orvoslása miatt. Ugyancsak az illetékes postahivatalnál is reklamáljanak meg minden egyes késedelmet a lap kézbesítése körül.**

Vizumokat, utleveleket

az összes követségeknél gyorsan és olcsón beszerez. Hálókoeci, vasuti és hajójegyeket eredeti áron megvált. Beutazási és tartózkodási engedélyek ügyében, valamint az összes utazási ügyekben díjmentesen szolgál felvilágosítással. Napifutárjával bármely megbízást elvállal Beogradban Novisad legregibb utazási irodája

Vojvodanska Trgovacka Agencija

1273 Kr. Petra u. 29. 1—8

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek.

Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ“ címre írjanak, Póstaftók szám 75

818-0

FOJT kalapfestő inézeti
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Olcsó szalmakalapok
nagy választékban.
Vizioni eladók
forduljanak bizalommal cégemhez
Tanuló leány felvétetik.

NAGYFEJŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Eldnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehérenemű minták

Sport

Vasárnapi eredmények

Radnicski—Soko (Staribecsej)
9:0 (6:0)

A becsejiek jóhírű csapata váratlanul nagy goalarányu vereséget szenvedett, mely egyáltalán nem menthető, hiszen legerősebb csapatát küldte a küzdelembe. A fiatal legénységből álló Radnicski lelépte ellenfelét, amelyben Dél, Tojás, Cifra, Török stb. régi rutinos játékosok, elismert „márkák“ nem tudták a goalözönt föltartóztatni. A Radnicski már a kezdésnél frontba kerül és sürű támadásai már az 5. percben Mandics szép lövéséből goalt eredményeznek, a 15. percben Kicsi beadásából Mandics újabb goalt rug, Grúnci II. egyéni lefutásából a 28. percben háromra szaporítja a goalok számát. Az öreg becseji játékosokat frappirozza a Radnicski nagyszerű és eredményes lendülete, egészen letörnek és a munkások egymás után rugják a goalokat. A 35. percben Dobi, a 40. percben Grúnci II, két perc mulva ugyancsak Grúnci II. rug goalt. Félidő 6:0. Ujra-kezdés után enyhül a játék tempója. A becsejiek szeretnének legalább egy goalt rugni, de a Radnicski védelem részen van. A hetedik percben kornerből Mandics mesteri goalt fejel. Ezután a Soko öt perces föllénye következik, megpróbálják szépíteni az eredményt, Tojás hat méterről helyezett lövését Mondovics bravurosán menti. Utána mindvégig a Radnicski támad, a becsejiek teljesen letörnek, a 24. percben kornerből Grúnci I. rug goalt, majd a 40. percben Fritzmann bombája beállítja az eredményt. A Radnicski ismét bebizonyította, hogy ugy eddigi eredményei, mint a tényleg fennálló sport-erőviszonyok alapján föltétlenül a novisadi első osztályban van helye. A novisadi zsupa is büszke lehet ifju munkáscsapatára, mely eddig sokban emelte a helyi football nivóját. A mérkőzést a nagy meleg ellenére 400 főnyi közönség nézte végig. Simonyi jó bíró volt. (m)

Zseljeznicsari (Szubotica)
Juda Makkabi 6:2 (2:1)

Bíró: Andrée

Ha egy idegen véletlenül a Karagyorge pályára tévedt tegnap, joggal azt hitte, hogy nem a ZsAK, hanem a Makkabi emberei jöttek a vonatról egyenesen a pályára és nem egy szubotica-i fáradtsága van a lábukban, hanem több napos, sok ezer kilométeres vasuti utazás teszi álmosná a mozgásukat. A nemtörődömség és lanyhaság, amellyel a Makkabi a mérkőzést megkezdte, a rendszertelenség, a helycsere és kapkodás, amely a csapaton erőt vett az első goal után könnyen érthetővé teszik az egyébként érdemtelenséget és túlnagy goalarányu vereséget. A szubotica-i csapat nem volt jobb négy goalal, de nem rughatott keve-

sebbet, mert a novisadiak védelme sorozatos hibáival még akkor is goalhoz segítette őket, amikor esztük ágában sem volt goalra törekedni. Az egyetlen Fleischer volt jó, de környezetének mostohasága miatt nem érvényesülhetett. Így is rugott egy mesteri goalt. A szuboticaiak közül a belső trio és két hátvéd játéka érdemel külön említést.

Amateur (Bécs)—Jugoszlávia
1:0 (1:0)

A bécsiek csak a második napon nyújtottak olyan játékot, amely az Amatőrök hírnevét megközelítette. A szép kombinációkhoz szokott beogradi közönség azonban még így sem volt megelégedve, mert a bécsiek nem az iskolajátékot forszírozták hanem a profistilust amely az eredményességet tartja szem előtt. Ezzel szemben azonban a Jugoszlavia kemény védelme sikerrel szált szembe és bár a bécsiek többnyire föllényben voltak csak minimális győzelmet vihhattak ki, az eredmény még szebb is lehetett volna, ha Luburics nem „játsszik“ olyan indolensül. Mindvégig nyilt harc. Az osztrákok rámenős játéka nem hagyta a lassan kombináló Jugoszlavia támadásokat kibontakozni és ugyszólván a levegőben tartotta a játékot amelyben az osztrákok kiváló fejjátéka jobban érvényesült. A mérkőzés egyetlen goalját Wieser lötte; Petkovics három holtbiztos helyzetben hibázott. Az amatőrökből különösen Wieser, Kuti, Reiterer, Blizinec és Prohaska váitak ki.

Magyarország—Lengyelország
2:0 (0:0)

Zagreb

Sparta—Viktoria 2:1 (1:0)

Tipograph—Makkabi 3:1

Sparta—Croatia 2:2

Iliria—Zseljeznicsar 1:1 (0:0)

Concordia—Hask 3:2 (2:1)

Fiume

Gradjanski(Zagr.)—Olympia 3:0(1:0)

Brassó

Brassovia—Nagyvárad AK 2:1 (2:1)

Barcelona

Montevideo—Barcelona válogatott 4:0

Varsó

Hakoah (Bécs)—Varsó válogatott 4:0

Praga

Lieben—Sparta 3:1

A becsekereki országos atletikai verseny eredményei.

A szombat délutáni versenyek eredményei a következők:

Magasugrás helyből: 1. Telesco

Becsekereki ZsAK-Szlávia 126.5 cm.

5000 méteres sikkfutás: 1. Trifunac

Beogradi Jugoszlávia 17 p. 34.3 mp.

Rudugrás: 1. Teleszko 280 sm.

Távolugrás helyből: 1. Teleszko 314 cm.

Vasárnap délelőtt női versenyek voltak, amelyek a következő eredménnyel végződtek:

Sulydobás: 1. Perics becsekereki

Obilics 749 cm.

60 m. sikkfutás: 1. Perics 8.7 mp.

Magasugrás: 1. Perics 120 cm.

200 m. sikkfutás: 1. Perics 32 mp.

Diszkoszvetés: 1. Perics 1881 cm.

Távolugrás: 1. Perics 396 cm.

100 m. sikkfutás: 1. Perics 15 mp.

4x60 m. staféta: 1. Obilics csapata

32 mp.

Hármasugrás: 1. Török Obilics

779 cm.

Vasárnap délutáni eredmények:

100 m. sikkfutás: 1. Szenesi Obilics

112 mp.

800 m. sikkfutás: 1. Miskovics Kikindai Sportklub 1 p. 8.7 mp.

Sulydobás: 1. Ambrózy Obilics

1360 m.

Sulydobás két kézzel 1. Jovanovics

Obilics 24 m. 77 cm.

Magasugrás: 1. Moics Obilics

162 cm.

200 m. sikkfutás: Reisz Kadima

24.8 mp.

Diszkoszvetés: 1. Ambrózy 43.48

méter. Országos rekord. (Eddigi rekord Ambrózy 42.94 m.)

Távolugrás: 1. Teleszko ZsAK-Szlávia

614 cm.

400 méter sikkfutás: 1. Kraljacsics

HASK Zagreb 54 mp.

Gerelyvetés: 1. Plavšics Sombori Sport 47 m. 30 cm.
Hármasugrás: 1. Babics HASK 11.94 méter.

1500 m. síkfutás: 1. Miskovics Kinkindai Srbia 4 p. 36'2 mp.
4x100 m. staféta: 1. Obilics 48.2 másodperc.

Kétkezes gerelyvetés: 1. Plavšics Sombori Sport 70 m. 61 cm. Országos rekord. (Régi: Vellentekovics Zagreb 65 m. 29 cm.)

Kétkezes diszkoszvetés: 1. Ambrózy 67 m. 58 cm.
100, 200, 300, 400 méteres svéd-staféta: 1. HASK Zagreb.

Ujabb magyar győzelem Londonban. A világ legjobbjainak küzdelméről újabb magyar győzelmet jelentenek. Somfai szenzációs hármasugró bajnoksága után most Szepes Béla a gerelyvetésben győzte le amerikai és angol ellenfeleit. Két bajnokság és 3 helyezése a londoni világversenyen olyan dicsősége a magyar atlétikának, amelyhez hasonló eddig nem igen jegyezhet fel.

Kerékpárverseny Zagrebban. Vasárnap nemzetközi kerékpárverseny volt Zagrebban. Részletes eredmény a következő:

Megnyitóverseny: 1590 m. 1. Grimm (Budapest) 2.15 p. 2. Dukanovics (Zagreb). 3. Reischl (Bécs).

Zagreb bajnoksága: 1. Dukanovics, 2. Krajus, 3. Meniga.

Nemzetközi verseny: 1. Grimm, 2. Aigner (Budapest).

Szlovének versenye: 1. Schollár, 2. Zamszka, 3. Kozmatics.

Főverseny: 3180 m.: 1. Reisch, 2. Taubitz, 3. Dukanovics.

Páros verseny: 1. Reisch-Kurer, 2. Dukanovics-Taubitz. 3. Katternach-Trattner.

Tőzsde

Newyorki tőzsde
1925 július 20, 5 óra

Beograd	176.—	Prága	296. ¹ / _s
London	486. ¹ / _s	Berlin	2380.—
Páris	471.50	Bécs	14.—
Milano	369.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	48.—
Brüsszel	462.50	Amsterdam	4017.—

Chicagói terménytőzsde
1925 július 20, 5 óra

Buza	Tengeri
Július 159.75	Július 103. ¹ / _s
Szeptember 155. ³ / _s	Szeptember 105. ⁷ / _s
December 161.25	December 87.—

Irányzat: buza szilárd, tengeri — (Avala)

Novisadi terménytőzsde
1925 július 20. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai duplikált kassza kinálat	312.50
kötés 316, 200 mm	
bácskai új 79-80 1% duplikát kassza	312.50, 100 mm
kötés 312.50, 100 mm	
bácskai új VIII-IX, duplikát kassza	310, 400 mm
kötés 310, 400 mm	

Tengeri

bácskai dup. k. kötés	187.50, 500 mm
bácskai Sombor vidéki duplikát kassza	kötés 192.50, 100 mm
bácskai Subotica vidéki duplikát kassza	kötés 195, 150 mm
bánáti tiszai h. d. k. kötés	195, 500 mm
bánáti dunai h. d. k. kötés	195, 1000 mm
szerémi dup. k. kötés	190-195, 1700 mm
szerémi VII, 100% k. kötés	195, 200 mm
szerbiai dunai hajó kötés	195, 4000 mm
szerbiai VII, dunai kötés	196.50, 4000 mm

Irányzat: nyugodt

Hirdessen a Délbácskában!

Piaci árak július 18-án:

Vágómarha la	7.—9.—
Borju	11.—13.—
Sertés	12.—14.—
Malac 4-6 hetes	—
Bárány	9.—11.—
Vágott hal	20.—25.—
Hal	15.—20.—
Hal, apró	10.—14.—
Hizott lud	—
Sovány lud párja	90.—120.—
Fiatal lud párja	80.—90.—
Kacsa párja	40.—50.—
Pulyka kiló	17.—
Csirke, rántani való	30.—40.—
Tojás	1.—
Muhar széna	1.—
Szalma	—50

DUNA VIZÁLLÁSA

Július 10-én reggel	—	266
Július 11-én	—	254
Július 12-én	—	245
Július 13-án	—	241
Július 14-én	—	241
Július 15-én	—	250
Július 16-án	—	256
Július 17-én	—	261
Július 18-án	—	262
Július 19-én	—	266
Július 20-án	—	266

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A dinár árfolyamai

Bécs	1240.—	Prága	59.24
Budapest	1251.—	Trieszt	—

Julius 20	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.075	—	—
Zürich	—	1.06.—	1107.50
Newyork	515.50	56.90	56.875
London	25.035	276.75	277.50
Páris	24.35	268.50	266.—
Milano	19.08	210.—	209.50
Prága	15.275	168.75	169. ¹ / _s
Berlin	122.70	1350.—	—
Budapest	—	—	—
Brüsszel	23.90	—	—
Bécs	—	0.0802	0.08015
Bukarest	2.55	27.50	—
Amsterdam	—	2285.—	—
Szofija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaioniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

A hajózási szindikátus kamenici hajójának új menetrendje.
Noviszádról indul: 5, 6, 8'30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3'30, 5'30, 7, 9'15, 12, 14, 16, 18'30 és 19'30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

APRÓ HIRDETÉSEK

JÓ hangu ZONGORÁT vagy PIANINOT bérelnék. Ljubljanska ul. 3. 1306-1-2

VEGYESÁRU KERESKEDŐ-SEGÉD aug. 1-re ÁLLAST KERES. Vidékre is. Szerb-magyar-német nyelvismerettel. 1307-1-3

A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsátotta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be valómását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becslés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófizetői ezen bejelentést a községi előjárásnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhívjuk mindazokat az adófizetőket, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az elmúlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő for-

galmi adót (a forgalom 1 százalékát) valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adó-bejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen *nincs joguk felelősségre*. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivetés alapján még július hóban befizetni ugyiszintén a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és tizenkét százalékos késedelmi kamatot és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében elegettegyen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindenemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. sz. szobájában szolgálnak a feleknek.

Pályázati hirdetmény

A novisadi róm. kath. egyházközség levélbéli zárt ajánlat utján bérbe adja a **Vasember palotában** levő földszinti és a **Péter király ucca 30. sz. bérházban** levő földszinti és emeleti üzlethelyiségeit.

Az ajánlatokban feltüntetendő azon összeg, amelyet az ajánlatot tevő évi bérösszeg fejében felajánl.

A beérkezett ajánlatok felett a Hitközség képviselő testülete dönt fentartván magának a jogot, hogy a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül teljesen szabad tetszése szerint kösse meg a bérleti szerződést az ajánlatot tevők közül azzal, akivel akarja.

Bővebb felvilágosítás délelőtt 10—12 óra között **Ábrahám János hitközségi szindikátnál** nyerhető, Péter király ucca 30. sz. alatt.

Ajánlatok folyó hó 22-ig bezárólag ugyanott adhatók le. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A róm. kath. egyházközség elnöksége

Kiadó lakás.

Mely áll 2 szoba—konyha és éléskamrából, kiadó. Ugyanaz a

1204-1-2

ház,

mely 3 szoba, 2 konyha, 2 éléskamrából és gyümölcsös kertből áll, eladó.

Szépen burorozott szoba különbejáráttal azonnal kiadó. Bővebbet

SCHMIDT RUDOLF

Laze Kostiča (Széchenyi) ul. 27. szám.

MICHELIN GUMMI

külső és belső kapható:

KOMLÓS TESTVÉREK
1282 nél Novisad 1—3

Speciális ügyökség fizetőköre kibővítése céljából

társat keres,

ki 150.000 dinár tőkével rendelkezik, lehetőleg a **bankszakmából**. Írásbeli ajánlatokat „Biztos existencia” jelige alatt **Kardos hirdetővállalat**, Novisad, Kr. Petra ul. 19. továbbít. 1299-1-2

Lakás,

mely áll 2 szoba, konyha, éléskamra, előszoba, pince és a mellékhelyiségek-ből, kiadó.

Ivan Krnčević

Kamenici kapunál, új utcator
58. szám, Marijaš-sal szemben.

Jobb házból való fiut műkerteszetembe

tanoncznak

felveszek.

Begovits István

Novisad, Futoski put 113. szám.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyiszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

A legforgalmasabb helyen **házhely eladó.**

A vasuti fasorban, a Beograd-vendéglő mellett. Alkalmas építkezésre, az állomással szemben. Bővebbet Kamenička u. 7. 1298-1-2

2%-os munkásadóivek és adókönyv kapható:

Ábrahám János

könyvkereskedésében, Kralja Petra 30.

Beck János

könyvkereskedésében, Futaki ut 94. sz.

Farkas és Dürbeck

könyvnyomdában, Željeznička ulica 30.

Vidéki megrendelések a nyomdából postán azonnal elintéztetnek.

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.